

§ 6**Verksamhetsberättelse 2013 för utbildningsnämnden****Beslut**

1. Verksamhetsberättelse 2013 för utbildningsnämnden godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Nämnden godkänner de förändringar som föreslås i avsnitt 3.1 om resultatenheter och anslagsenheter.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 24 januari 2014, dnr 1.2.3-124/2014.

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden i stort uppfyller kommunfullmäktiges mål. Verksamheten har i huvudsak genomförts som planerat.

Resultaten som gäller betygen i årskurs 9 har för samtliga resultatvariabler förbättrats i jämförelse med år 2012. De förbättrade resultaten år 2013 är koncentrerade framför allt i de skolor som har minst gynnsamma socioekonomiska förutsättningar. Detta är glädjande att kunna konstatera. Samtidigt är det viktigt att inte enbart titta på förbättringar eller försämringar specifika år, utan att följa resultaten över tid och se till trender på längre sikt.

Resultaten inom den kommunala gymnasieskolan har försämrats något jämfört med år 2012 när det gäller andelen elever med slutbetyg inom fyra år och genomsnittlig betygspoäng medan andel elever med högskolebehörighet och andelen elever med godkänt i alla kurser i slutbetyget är oförändrad. Där jämförelser kan göras uppvisas stora skillnader i betygsresultat på program och kursnivå och kopplingen till skolornas elevbakgrundsindex, som till stor del baseras på meritpoäng, är tydlig.

Nämnden redovisar efter resultatdispositioner, ett överskott om 0,1 mnkr. Fler inskrivna barn och elever i verksamheterna jämfört med budget innebär prestationsökningar motsvarande totalt 490,1 mnkr netto.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ledningsstaben i samarbete med övriga avdelningar.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Verksamhetsberättelse 2013 för utbildningsnämnden godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Nämnden godkänner de förändringar som föreslås i avsnitt 3.1 om resultatenheter och anslagsenheter.
3. Beslutet justeras omedelbart.

Yrkande

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordförande Jan Valeskog (S) lade fram ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ledamoten Marina Gunnmo Grönros (V) lade fram ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med hennes yrkande.

Reservation

Jan Valeskog m.fl. (S) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

att i huvudsak godkänna förvaltningens förslag.
att därutöver anföra följande:

Vi konstaterar att utbildningsnämndens verksamhet sett annorlunda ut med en socialdemokratiskt ledd majoritet i Stockholm stad. Det hade bland annat inneburit satsningar på mindre klasser i åk F-3, satsningar på att utbilda fler av förskolepersonalen till förskollärare och en större satsning på de skolor som har de största kunskapsutmaningarna.

Vi konstaterar vidare att även år 2013 blivit ett år som tyvärr kännetecknas av låga resultat och en låg politisk ambitionsnivå. Vi noterar dock ändå till stor glädje att andelen behöriga till gymnasiet ökar i de kommunala skolorna, vilket är positivt. Samtidigt är det fortfarande en allt för stor andel som inte klarar gymnasiebehörigheten.

Vi vill särskilt nämna den språkutmaning Stockholms skolor står inför. Stockholms skolor har en enorm utmaning i läskunnigheten. Resultaten på de nationella proven för elever som läser svenska som andra språk faller, och är på oroväckande låga nivåer.

Vidare vill vi särskilt nämna att samverkan mellan skolorna å ena sidan och socialnämnd, stadsdelsnämnd och polisen är fortfarande svag och otillräcklig och att andelen förskollärare är

oacceptabelt låg, och stadens ambitioner på området är mycket svaga.

Sammantaget visar dock utvecklingen på en trist utveckling som mycket förklaras av en dåligt fungerande skolmarknad med sämre likvärdighet, bristande insyn i enskilt drivna skolor och en ineffektiv styrning av kommunala skolor i Stockholm. Att tendensen är liknande i övriga landet är ingen tröst utan snarare ett tydligt bevis på att den borgerliga skolpolitiken till stora delar har misslyckats.

Reservation

Marina Gunnmo Grönros m.fl. (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

att nämnden beslutar delvis enligt förvaltningens förslag.
att därutöver vill vi framföra följande:

Vi delar förvaltningens bedömning att verksamheten i huvudsak har genomförts som planerat. Samtidigt är det vår uppfattning att verksamhetsberättelsen inte ger en rättvisande bild av situationen inom utbildningsnämndens ansvarsområde. Särskilt tydlig blir skillnaden mellan verkligheten och den bild verksamhetsberättelsen ger när kommunfullmäktiges inriktningsmål är utgångspunkter för redovisningen. Vi väljer att kort kommentera tre av inriktningsmålen för att illustrera vår ståndpunkt.

1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

En viktig förutsättning för att Stockholm ska kunna leva upp till detta mål är det finns bostäder och skolor för dem som redan lever här eller vill flytta hit. På dagordningen vid dagens sammanträde i utbildningsnämnden gäller tre ärenden behovet av paviljonger motiverat av bristen på skolor för barn som redan finns i Stockholm. För att företag ska kunna växa eller välja att etablera sig i Stockholm krävs att man kan rekrytera personal till sin verksamhet. En kritisk faktor i ett växande Stockholm är tillgången på bostäder och skolor.

1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande

Av verksamhetsberättelsen framgår att andelen 23-åringar som är etablerade på arbetsmarknaden eller som studerar är 72,1 %. Eftersom detta ställs mot ett årsmål som är satt till 72 % grönmarkeras detta som helt uppfyllt i verksamhetsberättelsen. Sanningen bakom siffrorna är att fler än var fjärde 23-åring i Stockholm inte är självförsörjande.

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

Uppfylls helt konstateras i verksamhetsberättelsen med hänvisning till att utbildningsnämnden under 2013 har tagit ställning till beslut som innebär 2 840 nya elevplatser i permanenta skollokaler.

I verksamhetsberättelsen redovisas att dessa mål uppfylls helt och att utbildningsnämnden i hög grad bidrar till att målen uppfylls.

Vänsterpartiet efterlyser en verksamhetsberättelse som sakligt redovisar de problem och utmaningar som utbildningsnämnden mött under det år som gått. Vi anser att det är respektlöst mot stockholmarna att redovisa en verksamhetsberättelse som i så liten grad speglar verkligheten inom nämndens ansvarsområde. Året har visat att skolpolitiken intresserar, engagerar och berör många stockholmare. Det måste vara svårt för den som har barn eller arbetar i skolan och följer nämndens arbete och skoldebatten att se verksamhetsberättelsen som ett allvarligt menat försök att ge en bild av utbildningsområdets vardag. Återkopplingen till visionen "En skola i världsklass" som den presenteras i verksamhetsplanen, som överensstämmer väl med de prioriteringar för skolpolitiken Vänsterpartiet vill se, går också den förlorad i verksamhetsplanen.

Vi avser inte detta som en kritik mot förvaltningen, men väl av en politisk retorik som snarare döljer än redovisar verkliga förhållanden och problemområden. En verksamhetsredovisning som saknar en tydlig förankring i en vardag fylld av utmaningar bidrar inte till stockholmarnas förtroende för utbildningsnämndens verksamhet.

Särskilt uttalande

Lotta Edholm m.fl. (FP), Markus Nordström m.fl. (M), Karin Ernlund m.fl. (C) och Ella Bohlin (KD) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Stockholms kommunala skolor utvecklades positivt under 2013. Slutbetygen i nian och andelen niondeklassare som är behöriga i samtliga ämnen är idag betydligt högre än 2006. Förra året förbättrades betygen allra mest bland de elever som har de största utmaningarna. Det är en mycket positiv utveckling och visar att kunskapsfokus ger resultat. Det arbete som har inletts för att särskilt stödja de skolor som har störst utmaningar, fokusskolorna, mot bättre resultat har gett positiva effekter redan efter det första året. Detta har fått till följd att kunskapsresultaten har stigit som mest i de skolor som haft ett

tuffare utgångsläge. Ytterligare reformer för kunskap och trygghet och studiero kommer att genomföras under 2014.

Skickliga lärare är elevens viktigaste resurs. Karriärreformen som just nu genomförs med försteläraryrket och lektorstjänster spelar en avgörande roll för att långsiktigt höja läraryrkets status och för att belöna insatser som höjer kvaliteten i skolan. Staden har nu 188 förstelärare och 10 lektorer anställda i skolorna, och ytterligare tjänster kommer att tillsättas under 2014. Under det första året utformades dessa som tidsbegränsade tjänster istället för tillsvidaretjänster. Vid rekrytering av förstelärare och lektorer ska utgångspunkten framöver alltid vara att det handlar om permanenta tillsvidaretjänster.

Den olovliga frånvaron fortsatte att minska i grundskolan 2013. I ett internationellt perspektiv har svensk skola historiskt utmärkt sig genom den höga förekomsten av skolkl, sena ankomster och en studiemiljö som utmärks av bristande ordning och reda. Därför är det mycket angeläget att staden fortsätter att arbeta för trygghet och studiero och mot frånvaro och sena ankomster. För att fortsätta förbättra kunskapsresultaten är det viktigt att ta krafttag i arbetet för trygghet och studiero i klassrummet.

En god samverkan mellan skola och föräldrar är särskilt viktigt för elever med sämre utgångsläge i skolan. Förutsättningarna för skolornas samverkan med vårdnadshavare och socialtjänst har förbättrats genom det initiativ som socialnämnden och utbildningsnämnden tillsammans tagit under 2013 genom projektet Framtid Stockholm, som syftar till bättre närvaro och högre måluppfyllelse. Elever i målgruppen 16-19 år som inte studerar eller har slutfört gymnasiestudier är en högt prioriterad grupp av unga. Jobbtorgsplatser med studier och praktik genom Skolslussen har visat stor potential och måste fortsätta att utvecklas.

Under 2014 fortsätter arbetet med satsningar för mer läsning och bättre matematikundervisning i skolorna tillsammans med fördjupade satsningar på kulturellt skapande och barnkultur. Det är positivt att fler skolor 2013 tog del av den statliga kultursatsningen på Skapande skola jämfört med 2012. Arbetet för att ge alla barn goda möjligheter att ta del av kultur har stärkts genom programmet Kultur i ögonhöjd som antogs 2014 och Kulans verksamhet har fortsatt att utvecklas tillsammans med kulturnämnden.

Utbildningsförvaltningen har under året börjat vidta en rad åtgärder för att frigöra tid för lärare och skolledare för ledning av den pedagogiska verksamheten. En rad administrativa uppgifter förenklas och renodlas för att möjliggöra att så mycket tid som

möjligt kan läggas på förberedelser, genomförande och efterarbete av undervisningen. Det så kallade PRIO-projektet som ett antal skolor deltar i har hittills lett till mycket positiva resultat för de skolor som under året ingått i samarbetet. Arbetet ska fortsätta under 2014.

Under året startade Stockholm Science and Innovation School (SSIS), en unik gymnasieutbildning som bedrivs i nära samarbete mellan Stockholms stad och utvalda partners på branschsidan. 1:1-satsningen som sjuösatts under året innebär en pedagogisk ambitionshöjning i gymnasieskolan. Erfarenheterna från införandeprocessen såhär långt visar på reformens stora potential för att utveckla undervisningen och för att höja kunskapsresultaten. Vi välkomnar att utbyggnaden nu slutförs och att satsningen kommer alla elever i gymnasiet till del.

Särskilt uttalande

Per Olsson m.fl. (MP) anmälde ett särskilt uttalande enligt nedan:

Stockholms elever behöver få sina lärare tillbaka. Både antalet lärartjänster och antalet pedagogisk personal i Stockholms stad (heltidstjänster) per 100 elever har minskat under de senare åren. Samtidigt ökar administrationens andel av de totala kostnaderna för stadens skolor. Det går inte att ersätta lärare med fler prov eller ökad administration. Det är inte så vi lägger grunden för en bättre skola. Av verksamhetsberättelsen går det att utläsa att för grundskolan i egen regi kommer cirka 4 500 legitimerade lärare att behöva anställas de kommande åtta åren för att behålla dagens lärartäthet. Att upprätthålla och återställa lärartätheten kommer därmed vara en oerhört stor utmaning för staden framöver.

Miljöpartiet är oroade över personalutvecklingen i stadens skolor. I bilagorna med resultat per enhet framgår det att flera skolor tvingas minska sin personalstyrka eller låtit bli att ta in vikarier som följd av negativt resultat under förra året. Det saknas dock i sammanhanget en riskanalys för vad det innebär för den kvarvarande personalens arbetsbelastning och elevernas förutsättningar till god kunskapsutveckling. Som det står i bilagorna nu ter sig åtgärder som listas vara väldigt kortsiktiga och det blir svårt för nämnden att ta ställning och utläsa effekterna av dessa. Exempelvis ter sig skrivningen om Björkhagens skola som att avläsningstillfällena för tilldelning av socioekonomiskt tillägg varit problemet men skolan har tvingats till stora personalminskningar och fler kommer behöva lämna skolan det kommande läsåret.

Av verksamhetsberättelsen går det att utläsa att resultaten i skolorna antingen förbättrats något eller försämrats något beroende på vilken variabel vi väljer att utgå från. Det är därför viktigt att se till utvecklingen i stadens skolor med bredare perspektiv och över tid. Dock ser vi att de positiva resultatförändringarna kommer som följd av särskilda insatser eller projekt. Det bör indikera att majoritetens politik för Stockholms skolor som helhet inte fungerar särskilt bra. Utbildningsnämnden borde finna vägar att följa kvalitetsutvecklingen över tid snarare än kortsiktiga förändringar i resultatuppföljningarna.

Det är glädjande att arbetet med karriärutveckling för lärare går framåt. Det ger potentiellt sett, en god grund för fortsatt skolutveckling och samstämmighet inom staden. Däremot anser Miljöpartiet att även fritidspedagogerna behöver omfattas av skolans karriärutvecklingsprogram. Fritidshemmen är en viktig del av skolans utveckling.

Det är beklämmande att arbetet med modersmålsstöd och modersmålsundervisning inte nämns alls i verksamhetsberättelsen. Staden får kritik för brister inom dessa områden, men ändå visar allianspartierna inget intresse för att utveckla detta viktiga arbete. Många elever hade haft bättre förutsättningar att klara skolans kunskapskrav om de fått bättre stöd på sitt modersmål.